

Koppány Zsolt

Feltámadás és az élet, avagy az apokrif sírbatétel

Koppány Zsolt 1955-ben, Szent István napján született Budapesten. Író, esszéista, 1998 óta a C.E.T. című irodalmi periodika szerkesztője, a folyóirat vezető kritikus. Huszonhét éve publikál. Tizenhét kötete jelent meg változatos műfajokban, szerepelt a *Körkép '89; '92* (Magvető), a *Hét évszázad magyar költői* (Tevan, 1996) és *Az év esszéi* (Magyar Napló, 2003) antológiákban.

Első seb; Feltámadás és megkezdődik az élet.

Ebben a fejezetben Koprázi József, a mai magyar irodalom jelese és felesége, Káprázatos Margit lépés-és ugraművész, ugráfus, az Állami Műház volt ugrakari tagja, később címzetes ugraművésze váratlanul, tíz év halotti létből kicsúsznak 2000 húsvét hétfőjén a valódi létbe. Föltámadtak.

Második seb; Koprázi utolsó novellafüzére.

Ez a fejezet Koprázi József négy elbeszélését tartalmazza, amiket a föltámadásuk után ír. Az első, a *Plumbum* az író és Margit 1990-ben történő utazását meséli el, melyet egy kis Polskival abszolválnak, beutazzák Németországot, a Benelux-államokat és térnek vissza.

Harmadik seb; „A szerelem sötét verem.”

Ebben a fejezetben Koprázi megismerkedik a házban lakó legszebb, eddig csak filmekben látott angyali nővel. aki mellest háromgyermekes édesanya, kinek a férje mérnök, nagydarab ember, de buta, semmit nem tud a humán tudományokból, a lány pedig kiéhezt minden költői szóra, gesztusra.

Megyedik seb; A megalázottság eszkalációja.

Ez a rész a rohamos pusztulás, a negatív fejlődés fejezete. Koprázi még megkapja a sorstól, hogy Párizsba utazhat mindössze húszezer forintért.

Ötödik seb; Az apokrif sírbatétel.

A Szabadegyetemről ismerős emberek csöngetnek be Kopráziékhoz, hogy amatőr szintársulatukkal, Apokrif sírbatétel címmel színművet adnak elő Medárdy tollából. Mindez a Károlyi-palotában jön létre.

A regény vége csak annyi, mint az eleje. A szeizomográf nem jelzi, hogy megmozdult a föld. Két halott csúszik 15 és fél centit a Farkasréti temető művészdombján. (Ez valóságos jelenség, a földi maradványok valóban arrébb vándorolnak az évek során, ha a temetkezés dombos területen történik.)

TABULA RASA

– amelyben az oly hón várt ifjabb Kolompos György megérkezik, átveszi helyét az ugrairodában, és nagyon szívesen vállalja, hogy a minisztérium által meghatározott legalább húsz embert eltávolítja az Állami Műház kötelékéből, cserébe szabad kezét kap, ami a pénzügyi vonatkozásokat illeti. Nyomban bele is kezd az irtó hadjáratba...

Megérkezett! Már alig várták. Ugyan nem tudta, mi a magyar helyzet, hiszen Bécsben élt, vagyonos ember volt, igazi tőkés, akinek meg se kottyant, hogy minimum húsz embert egyszerűen az utcára hajít. A nyugdíjas korúak még csak hagyján. Mert azok tényleg. Mit keresnének ott. Bár művész sohasem lehet nyugdíjas, mert a művész nem vasúti alkalmazott, nem könyvelő, nem lakatos, hanem maga az élet. Ha ezt elveszik tőle, akkor halottá válik. Infernális metamorfózis.

Na de ifjabb Kolompos György, aki már az ifjabb előtagot sem használta, mert immár ő maga volt Kolompos György, ki emlékszik már a régen halott apára, most a király, na, nem apostoli magyar, nem is osztrák császár, nem is mindenható, de hatalma irdatlanra nőtt, s hiába volt vékony, inas fiú, rettegtek tőle és gaszuláltak élők, s talán még a holtak is, nehogy intézkedései visszamenőleg is hatályosak legyenek. Káprázatos Margit volt az első, aki berohant hozzá, átölelte, szemében huncut, finom könny szűrte fény ragyogott, hogy itt vagyok, Gyurikám, ide nekem az oroszánt is, végre nincs a Sakál Jóska. – Kirúgtam. Sakál is röpült. – Sakál is? A volt évfolyamtárs? Dacára Kossuth-díjának? Margit hátrahőkölt. – És te sem vagy már az Állami Műház tagja.

Káprázatos Margit érezte végtagjai bénulását, nyelve is akadozni kezdett, nem értett egy szót sem. – Én? Miért pont én? – Kolompos már várta a kérdést, és nyomban válaszolt is. – A gyógyíthatatlan betegek is ezt kérdik: miért pont én? Margitom, azért. Mert te is belekerültél a szórásba. Még Kereki, aki aztán tényleg a legnagyobb, még ő is röpül. Húsz ember! Érted? Te meg, ahogy itt nézem a papírokat, egyetlen új bemutatóban sem szerepeltél, a régiékből sorra kimaradtál, úgyhogy... ja, és ez a sok betegeskedés! Megértheted.

Margit minden erejét összeszedve. – Sakál vette vissza minden szerepemet, ő nem rakott új bemutatókba, s ezért, ennek okán lettem beteg. – Kolompost ez végképp nem hatotta meg, érdekelt is őt, hogy mit mesélnek a tények, kötötte az ebet a karóhoz. Ígért mindent, még olyat is mondott, teljesen felelőtlenül, hogy szakmai nyugdíjat intéz (itt tudni érdemes, hogy a lépés- és ugraművészetben 25 év a szolgálati idő, 20 év csak azoknak jár, akik magánlépés- és ugraművészek voltak, Margit meg csak címzetes volt, és mindösszesen húsz évet szolgált, tehát szakmai nyugdíjba sehogyan sem kerülhetett, *A szerk.*), és hogy ne aggódjon, majd máshol, másik társulatnál pótolhatja itteni fiaskóját mint az ország legmuzikálisabb ugráfusa, még föl is léphet, ha végleg fölgyógyul, megszűnik bénasága, ha meg megnémul, azzal jól is jár, hiszen ez a művészet nem az éneklésről szól, nem is a prózáról, a költészetről, itt a test fejezi ki a gondolatokat, adja át a nézőnek, persze csak akkor, ha formai készség át tudja vinni a gondolatot, a filozófiát a nézőteret és a színpadot elválasztó orkesztrán. Margit csak nézett, amúgy is kissé gülü szemei még jobban kibújtak a szemgödörből, még

azt lehetett gondolni, hogy menten glaukómát kap, de nem várta meg, hanem ugraművészhez illően, csodaszép mozdulattal egyszerűen kiszállt az ajtón.

Koprázi otthon a plafont fürkészte kedvenc sezlonyján hanyatt fekvé, szemével lassan követve a hosszú és kanyargós repedésvonalat, melyről a Missouri alsó folyását vélte fölfedezni, ahol a folyó Mississippivé terebélyesedik, s New Orleans után deltatorkolattal hasít a Mexikói-öbölbe, pont a felső ablakkeret fölött, az ajtó felé eső oldalon. Irtózott a tatarozásnak még a gondolatától is, s inkább becsukta szemét, gyönyörű, vékony, fekete lányokkal álmodott, akiket sohasem kapott meg, pénzt meg nem volt hajlandó fizetni testi örömkért. Háromszor is csörgött a telefon, mire magához tért. Ki a bánat zavarja meg fényes álmát? Margit volt az, nem sírt, nem szipogott, sőt, Koprázi József némi örömet vélt kihallani hangjából, hogy agyó Állami Műház, s hogy milyen korrekt ez a Kolompos Gyuri, kitette őt is, meg a Sakált is, olyan lányt is, akinek mindössze két éve volt a nyugdíjig, így aztán hatvankét éves koráig mehet amerre lát, a Lőrinci Fonóba vagy a baromfifeldolgozó helyi üzemébe.

Koprázi József, a mai magyar irodalom jelese egyáltalán nem örült, ő hitte, remélte, meg volt róla győződve, hogy Margit öt év múlva nyugdíjba megy, de már előre reszketett a gondolattól, hogy az ugráfiában oly nyugtalan asszony mit fog kezdeni magával negyvenöt évesen? És akkor tessék, még nincs negyven, s máris utcára kerül, mit fog most csinálni egy művész, akinek zsigerei úgy idomulnak saját belső szerveihez, hogy át vannak itatva az ugraművészet csodáival, mi lesz Margittal, aki nappal is álmodik, akinek ép perce nincs, csak

lépések és ugraművek, a zene halhatatlanjai, még az evés is csak pusztá időtöltés, időrablás, figyelemelvonó badarság.

Kiment az udvarra és úgy sírt, ahogy még gyerekkorában sem, amikor az apja lesújtott a nádpálcával. Letérdelt a gazba, s mint a hithű muzulmánok térdre esett és két karjával, noha nem éppen Mekka felé, de többször leborult, verte a földet, káromolta az Istent, ő, az egyetlen katolikus mai magyar irodalmi jeles, és szidta Margitot, aki Kolompos lépését korrektnek nevezte, de őt, Koprázi Józsefet, aki életét tette föl erre a lányra, ilyen szóval sohasem illette. Aztán nekiesett a derékig érő gaznak, dühe irtóztató erőt áramoltatott amúgy izmos karjaiba, és kitepte az összeset, tövestől. Embermagas gazhalom az udvar közepén. Kopráziról folyt a víz. Ült. Nézte az eget, sírógörcse nem engedett föl, rázkódott az egész teste, amikor Margit benyitott a bedagadt fakapun. Nevetgélt, ugrándozott, összecsapta kezét, hogy milyen ügyes a Józsi, kitepte az összes gázt, és ne sírjál, minek álltál neki egyedül, hát persze hogy belefáradsz, és akkor menten sírógörcsöt kap az ember. Koprázi hallgatott, most már visszavonhatatlanul tudta, érezte, hogy ez az asszony végleg megőrült, de úgy, hogy nincs visszaút többé. Az udvar, az egyszoba a depresszió mély, fekete fészkévé lényegült, s aznap hirtelen, mintha tapsra, egyszer csak besötétedett.

A szobában egyetlen kislámpa égett, Margit végighevert a sezlonyon, őt nem érdekelte a plafonon végigfutó repedés földrajzi vonatkozása, nem is értett hozzá, azt se tudta, Amerika melyik szegletében van a világnak, pedig beutazta a fél bolygót, fényképek tucatjai lapultak a rozoga sublót legalsó fiókjában, de hogy a földrajz

mi fán terem... hát Koprázi még mindig hallgatott. Kávét tett föl, rágyújtott, szeme vörösölt a sírástól, a kifújó füst duzzadtá marta, de könny már nem folyt a szeméből, inkább befelé sírt, mert minden porcikája reszketett. A kávé után bekapcsolta a Junoszty típusú minitévét, mely fekete-fehéren hunyorogta a híreket éppen, azt nem mondták be, hogy az Állami Műházban az ugraművészeti szekcióban igazgatóváltás történt, és az irtó hadjárat ténye is kiváltáztott csöndbe burkolta önmagát. – Margit! – De hiába szólt, Margit úgy aludt, ahogy szokott, élettelenül, hason, a kispárnába rejtve arcát. – Margit! – próbálkozott újra a mai magyar irodalom jelese. De mindhiába. Margit már fönt járt a mennyben, ugráfiák, lépések vibráltak idegesen mozgó szemhéjai alatt, apró ujjain látszott, hogy most is ott áll a színpadon, instrukciót ad seregnyi lépés- és ugraművésznek, nem is sejtve, hogy ebből már sohasem lesz semmi, mert megsemmisítette őt az, akit a legjobban várt, akinek még Koprázi József is jelezte, hogy nagy a baj, mert Sakál hidegre teszi, és most tessék, Margit tényleg lehűtve, mínusz húszra legalább, halotti fokon, élve eltemetve.

Másnapra Koprázi József megnyugodott. Valahol megértette, hogy Margit miért nincs olyan nagyon nekikeseredve, miért derült föl az arca arra a hírre, hogy többé nem kell gyakorolnia, nem kell hajnalban kelnie, kapaszkodni a rúdhoz, duplákat gyakorolni mindhiába, mert a kutyát sem érdekelte az ilyen szorgalom. Meg aztán lehúzni még öt évet ott, ahol senkinek se kell az ember, hát... Megértette, de ugyanakkor ott zakatolt a fejében, hogy igazi művész nem válik háziasszonnyá, azt is tudta, érezte, hogy gyerekeket sem fognak csinálni így, negyven fölött, mert sem anyagi lehetőségeik nem

voltak, sem idegrendszerük. A mai magyar irodalom jelese nyíltan hangzott, hívó léte, hogy sírgödörbe minek gyereket szülni? Mert odakerül, ez biztos, hogy oldja a feszültséget, mindig hozzátette, a másik meg a rendőrbiztos, a többi bizonytalan, még maga a föltámadásba vetett hit is, nem beszélve az örök élet lehetőségéről. Még a genetikához is konyított annyit, hogy az ő gyereke, főképp, ha Margit szüli a világra, nem lehet normális. Az ki van csukva. Fölmenői sem voltak azok, oldalági rokonaiknál is voltak furcsaságok, Margitnál meg depresszió. Farkasok közé bárányt szülni oroszlán helyett, rémületes balfogás. Így ábrándozgatott a mai magyar irodalom jelese, és Margitra nézett. – Megyek veled a Műházba. Beszédem van ezzel a Kolompos gyerekekkel. – Csak azt ne! – sikoltotta Margit, s már látta maga előtt, hogy a két férfi fetreng az ugrairoda padlószőnyegén, vérzik mindkettő, aztán (és ez nyilvánvaló, hogy naná, az ugraigazgató kerülne ki erkölcsi győztesként ebből a küzdelemből, *A szerk.*) már a pogácsa illatát érezte, ahogy kis kendőbe bagyulálva viszi Koprázinak mondjuk Baracskára, mert azért egy ilyen verekedésért csak nem hurcolják az embert egyből a Csillagba vagy Sopronkőhidára. Bár mit lehet tudni! Példát kell statuálni, főleg az ilyen nyikhajokon, akik tényleg elhiszik, hogy valamit is számítanak a mai magyar irodalmi életben. – Isten őrizzen – most már suttogta Margit. – Ne gyere te sehová. Majd én szépen leszámolok, kapok végkielégítést, ami minimum hatszázezer lesz... Gondolj csak bele! Mekkora pénz!

Koprázit nem érdekelte az *ilyen* pénz. Dugják föl, nyeljük le, osszák szét a hajléktalanok közt. Margit, végig lesz – gondolta magában, de nem mondta ki, mert Margit eufóriá-

ján úgysem tudott volna változtatni. Azt is sejtette, hogy Margit nem lehet szakmai nyugdíjas, mert nem húzott le huszonöt évet, csak húszat, az meg édeskevés abban az országban, mely mellét büszkén verve hangoztatta, hogy jogállam, tehát csak és kizárólag a de jure elve érvényesülhet, a de facto meg a méltányosság ismeretlen szavakká váltak, kitörlődtek az emberi fejekben összeállt szótárakból, s akkor, tényleg, akkor mi lesz veled, Margit? Hatvankét éves koráig dolgoznia kell, hogy egyszer nyugdíjat kapjon. De ez a szent örült hol tud dolgozni még huszonkét évet? Aki csak ehhez ért? Aki semmi mást nem csinált életében, mint ugrafált, és a színpadon megmutatta, hol lakik a magyarok istene. Két tüdeje közt, a gátorban, ahol mindig a lelket sejtette, valami tényleg megcsavarodott, majd megindult fölfelé, gombóccá gyúrta önmagát, és a mai magyar irodalom jelese fulladozni kezdett, és még nyelni sem tudott abban a pillanatban. – Be... beme... gyek. És pász! – Ennyit tudott kinyögni, és öltözni kezdett. Még arra is gondolt, hogy valahogy elrejtí diktafonját, amit még Margit hozott az egyik ugraturnéről a szicíliai Catania városából, s amely készülék akár a zsebben is elfért és tisztán fölvelt minden apró hangocskát, kiszűrte valamelyest a háttérzajokot. Aztán letett róla. Csak nem mond olyat ez a Kolompos, amit magnóra kell rögzíteni? Csak úriember a maga módján, Bécsben európaiak élnek nagy számban, ott meg rárágad az emberre valami a koszon kívül is. Margit kérlelte, mármár könyörgött, de Koprázi József hajthatatlan volt. Kocsiba ültek és maguk mögött hagyták a peremvárosi egyszobát, hogy fölkeressék az Állami Műházban frissen trónoló Kolompos Gyurit, ugraigazgatót. Ahogy beléptek

az irodába, önkéntelenül összenéztek. Ifjabb Kolompos is a hátán ült, akár Sakál Jóska, úgy látszik, akiből ebben az országnak nevezett óskáoszban vezető lesz, az azonnal, abban a másodpercben elfelejti, hogyan is kell ülni a szépen faragott íróasztal mögött. Kolompos keresztbe vetett lábát még az asztal sarkára is föltette, mint egy amerikai filmben, s valóban, hegyes orrú cowboycsizma feszült a lábán. Farmerban volt és kék pólóban, Koprázi az izomzatát kezdte vizslatni, és megnyugodott. Ha ez a gyerek kap egy átszállót a mai magyar irodalom jelesétől, még a kecske is hülye lesz, amelyik a sírján fog legelészni.

De Koprázi, a nagy álmodozó sohasem ütött, legföljebb vissza, ha egyáltalán túlélte az őt ért támadást, tehát nem volt verekedős típus, annak ellenére, hogy az egyik legprimitívebb, legprolibb peremvárosban nőtt föl, járta iskoláit, inkább verték őt, mintsem ő vert volna másokat. Arcot meg képtelen volt megütni, amolyan kirakatnak érezte, amelyet illetlenség becsúzlizni vagy beütni, netán vídiával kis kört vágni bele, s ameddig elér a kar, fölmarkolni ékszert, bundát vagy bármit, amit a bolt kínál kifelé. Azért öklét készenlétbe helyezte, mit lehet tudni, ha esetleg Margitra támadna ez a Gyuri gyerek, de annak esze ágában sem volt támadni, pláne nőt, úgyhogy kezei elernyedtek, mindkettőt zsebre vágta, és szétterpesztett lábbal megállt az íróasztal előtt. – Na, itt vagyunk. Hallani szeretném a részleteket. – Ebben a pillanatban ifjabb Kolompos föluggrott és kiszólt az ajtón, hogy ugyan jöjjön már be a titkár, aki valamennyi eddigi ugraigazgatót kiszolgált a meleg csontig, legyen a Tanú, üljön be, és Kopráziék felé fordult. – Ti is ketten vagytok, mi is ketten leszünk. Ez így fair. – Koprázi legyintett, most már

bánta, hogy diktafonját mégsem tette zsebre, aztán leültek mind a négyen, a mai magyar irodalom jelese szemben Kolompossal, aki most már levette csizmás lábát az asztalról, Koprázitól jobbra Margit ült, Margit mellett meg a titkár, jó karnyújtásnyira. Csönd. Margit pityeregni kezdett. Aztán sírt, megállíthatatlanul. Koprázi szúrósan nézte Kolompos hányaveti testtartását, de nem lehetett ezt a gögös, magabiztos embert megigézni. Igazi tőkés volt, igazi racionalista egy állami helyen, ahol azért az irgalom mégiscsak lehetséges, de nem, ő tartotta magát a pályázatához, hogy minimum húsz embert kivág onnan, mint a taknyot. – Miért kell Margitot kirúgni? Miért? Hát lehetne például ugramester. Úgy tanít, mint senki. – Kolompos legyintett. Legalább szólna valamit. Anyázna. De nem. Diplomátikus volt és fegyelmezett. Ezt aztán alaposan kitanulta a művelt Nyugaton. Csak semmi hiszti, semmi ordibálás, ütlegelés, mert az olyan balkáni, és könnyen elszabadulhat a pokol. – Akkor lehetne... illetve föltámaszthatná a Kamaraugráfiás Csoportot. Ő kapta a legjobb kritikákat. – Azzal előhúzott egy ugyanolyan paksamétát, mint amit Sakál Jóska kezébe nyomott, aki sajnálatos módon elveszítette azt. – Itt vannak a kritikák, nehogy azt higgyed már, hogy a levegőbe ugatok. Nézd csak át. És íme, a videokazetta, amelyen magad is megszemlélheted az utóbbi évek legmuzikálisabb ugráfiáit. – Kolompos nem nyúlt egyikért sem, a titkár ugrott csak föl, és ölébe helyezte a csomagot, rá a videokazettát. Ezek sem fogják megnézni, gondolta Koprázi József, akinek hatalmas tapasztalatai voltak az emberi hazugságok és mellébeszélések terén. – Ahogy elnézem a Margitot, nincs túl jól. Ezt beláthatod te is. Meg aztán egy ilyen csoport

élére vállalkozó, megújító ember kell, egy férfi, aki az információs sztrádán is tud szörfözni, el tudja adni a produkciókat... Erre Margit képtelen. Igaz?

Koprázi is belátta, hogy Margit mit sem ért a korszerű technikához, de meggyőződése volt, hogy nem is kell értenie hozzá. Neki egy dolga van, hogy remek ugráfiákat készítsen az Állami Műház dicsőségére. A többi a menedzser dolga, van is, akkor meg minek a Margitot ilyesmivel szívatni. – Oké, haver. De egyet azért elmondok. Furcsa álmai vannak Margitnak mostanság. Valahonnan mindig kiugrik. Toronyházból, hídról a Dunába. Olyan is volt, hogy bekötötte a szemét. Ó, nem! Nem azért, mert félt, mert nem bírta a mélységet, hanem azért, hogy amikor megtalálják a holttestét, ne legyen a látvány szörnyű. Mert félt, hogy szemei kiugranak. Hát ezért. És most megkérdezem. Mi van, ha Margit nemcsak megálmodja, de meg is teszi mindezt? Akkor ki viszi el a balhét? Mert én nem vagyok önkéntes életmentő, nem is értek hozzá, én egyszerűen csak a mai magyar irodalom jelese vagyok. Semmi több. És nagyon szeretem Margitot. Testvérek vagyunk. De ha akarom, ő az anyám. A húgom. Mindenem!

– Majd én elviszem a balhét – állt föl ifjabb Kolompos Gyuri, és odalépett az ablakhoz. Csavart a recsegő kilincsen és kitárta a dupla szárnyú ablakot, mely három emeletnyi mélységbe bámult több mint száz éve. – Tőlem bárki kiugorhat ezen az ablakon. Ilyesmivel engem nem lehet zsarolni!

Koprázi apjára gondolt hirtelen. Ha ő most itt lenne, Kolompos és a Tanú egyszerre zuhannának a flassterre. Aztán szép csöndben bevonulna a börtönbe, akár önként, abban

a biztos tudatban, hogy két féreggel kevesebb rájga a nemzet testét. De nem volt ott az apja. Meghalt már régen. Nem volt ott senki, aki megvédte volna őt és Margitot. Csak Koprázi József volt ott, aki minden erejét összeszedve sem tudott egy értelmes szót kinyögni. Csak Margit sírástól csillogó arcát nézte, tekintete odaragadt erre a csöppnyi arcra, már krákognia kellett ennek a kétfős ad hoc kivégzőcsoportnak, hogy most már elég a cirkusból, Margit röpül, mint a vadrcék, a többi is röpül, bár mehetnek bíróságra, ott még dönthetnek a sorsukról. Még kezét sem nyújtottak, amikor Koprázi József és Káprázatos Margit egymást ölelve kimentek az ajtón.

Hú, ha ezt fölvette volna diktafonjára! Agyalágyult barom vagyok! Föl kellett volna venni, aztán lejátszani a magasságos minisztériumban, hogy lám, milyen az új ugraigazgató. Mily nagylelkű, az együttérzés micsoda magas fokán áll, ahonnan szétekintve már csak az Istent látni. Egy hét múlva kellett visszamenni a leszámolás végett. És az összeg tényleg annyi volt, még húszezerrel több is, mint ahogy azt Margit megjósolta. De Koprázi undorodott ettől a pénztől, dzsekije belső zsebébe túrta, de nem gondolt semmire, hogy mire költik majd, hanem várta Kolompost, hogy jöjjön már, kössön belé, hadd üssön bele abba az örökké vigyorgó, leginkább rágcáslóra emlékeztető félemliberi arcába. Jött is. Mosolygott! – Na, minden rendben? – Hát persze. Minden rendben volt. Megszűnt egy szív dobogni. Egy nagy ugráfos, lépés- és ugramúvészi szív. Élt ugyan Margit, de ezt csak orvos tudta volna megállapítani, mert úgy első ránézésre többhetes hullának tűnt. Nem volt sápadt, nem volt sárga, de zöld, az leginkább. Margit még tett egy kísérletet, és pa-

pírszeletkét nyomott Kolompos Gyuri markába. Az volt ráírva, hogy Chopin: g-moll Ballada. – Ezt már láttad. Régen. És akkor nagyon tetszett. Legalább ezt csinálhassam meg. Egyszer, csak egyszer az életben! – Kolompos arca még jobban földerült. – Hát persze! Miért is ne! – Azzal a papírt farmerja jobb farzsebébe dugta. – És kérem vissza a kazettámat. Mert azon van összes ugramúvem. – Megkapod. Visszafelé ugorj be érte. A kritikák... nos, a kritikák egyszerűen elvesztek. Mert átrendeztük az irodát, és oda a pakk. Ne haragudj meg ezért. Elhiszem, hogy te voltál a legjobb. Csak tudod, ma már más szelek fújnak...

Koprázi József, a mai magyar irodalom jelese befelé mosolygott. Ahogy megmondta. Se a Sakál, se a Kolompos nem nézte meg azokat a kritikákat. Margit megszűnt. Kiradírozták, mint egy osztályzatot, kiradírozták a csillagos ötöst, és helyette beváltak egy elégtelent. De miért örült ennyire ez a gaztevő? Otthon kiderült. Mindenki beadta keresetét a munkaügyi bírósághoz, csak Margit nem. Koprázi őrjöngött. Margit, normális vagy? Megnyerik mindannyian! És élnek majd, mint Marci Hevesen. Te meg mehetsz a fészkes fenébe! Margit félt. Margit úgy érezte, ha ő is beáll a sorba, soha nem készíthet az Állami Műház képzett embereivel ugráfiát. Margit hite erősebb volt minden hitnél. Az ugráfiába vetett hite. Hiába rágta a fülét a mai magyar irodalom jelese, hogy földi élőknék ne higgyen, még neki sem, de önmagának sem, hanem egyedül és csakis az Istennek. Hiába. Hát ezért volt oly nyájas ifjabb Kolompos. Mert tudta, Margit az egyetlen, aki nem jelenti föl. Akkor meg? Miért ne ígérhetne bármit? Az is hazugság volt, hogy megnézte a videokazettát. Koprázi ugyanis olyan

helyre állította a szalagot, amiről csak ő tudott, s mit ad az Isten, a kazetta pontosan ott állt, ahová Koprázi beállította. Margit így végleg civil lett, be nem teheti lábát az Állami Műházba, még ingyenyegyet sem kaphat. Csak Kerekit nem tudta kirúgni ez a mészáros, mert egy hosszú kéz, odafönről, majdnem az Isten magasából lenyúlt, hogy megragadja igazgatói csuklóját. Kereki védett állat, ne tovább! Kolompós tajtékozott, de mindhiába.

A többiek szép sorjában megnyerték a pert, ami nem a végső győzelmet jelentette, mert be nem teheték lábukat a Műházba többé, de nyugdíjas korukig kapták a fizetésüket, mely állandóan emelkedett, végkielégítést is kaptak mindannyian, és nevettek az egészen. A legvisszataszítóbb ugraművész, ugráfus-asszisztens hátba veregette Margitot, és fülébe súgta: kefélj jó nagyokat, attól megnyugszol, és elfelejted, hogy már nem vagy se lépés-

és ugraművész, se ugráfus. Nagyokat kefélni! Ha nem megy a férjednek, szólj nekünk. Bármelyikünk becsempészi a lompost... csak szólj. Időben!

Margit nem tudott visszaszólni. Csak meredt a semmibe. Most már ő is elkezdett gondolkodni, hogy mi lesz ezután? Koprázi éles eszével rögtön kitalálta a biztos jövőt. Az anyagi biztonságot. Otthon ültek, Margit sírt, Koprázi József meg csak ennyit mondott: ha téged nem tesznek rokkantnyugdíjba, akkor senkit ezen a földön. Hidd el, nincs más megoldás. Aztán majd meglátjuk. Margit bólintott és jelezte, nem tud dolog nélkül élni. Elmegy a hitközségbe. Hátha...

A Szent Tádé Hitközségben mint régi kedves ismerőst fogadták, de sajnálattal közölték, hogy az állás betöltetett. Rokkantnyugdíjast alkalmaznak. Akinek nagyon fáj a lába. És ha nem nagy baj, hát hozza vissza, legyen szíves, a szolgálati biciklit.

HALÁSZ GÉZA
SZÖVEG NÉLKÜL